



### 3- of 4-daagse hutten- of tententrektocht

Tekst: Noes Lautier, fotografie Robert Eckhardt en Noes Lautier

#### Boven het Lago di Lecco

In de vrij onbekende Alpi Orobie (door Duitssprekenden Bergamasker Alpen genoemd) kun je – als er in het vroege voorjaar niet te veel sneeuw gevallen is – eind mei al een trektocht maken. Dan ligt er hier en daar wel wat sneeuw, maar meestal niet zo veel dat de tocht onmogelijk of gevaarlijk wordt. Let wel op sneeuwbruggen over riviertjes die op instorten staan en met het traverseren van besneeuwde hellingen. Een langere tocht samenstellen is een kwestie van creatief op de kaart kijken. Wij liepen de tocht van 31 mei t/m 2 juni 2000.

**Belangrijk** Dit is geen stap-voor-stap routebeschrijving, maar een suggestie voor een mooie tocht. Je moet zelf de kaart ter hand nemen, een gidsje kopen en je via internet goed op de hoogte stellen van de actuele stand van zaken.

#### De trektocht

Magnifieke voorjaarstocht vanwege de bloemenpracht en omdat je hier vroeger in het jaar terecht kunt dan vrijwel overal elders in de Alpen. Deze tocht kan echter eveneens tot ver in de herfst gelopen worden. Ook een mooi jaargetijde. Er zijn zelfs twee noodplannen voor als je té vroeg bent en er toch nog te veel sneeuw ligt: de Via dei Monti Lariani, een 5- of 6-daagse tententrektocht ten westen van het Comomeer die je al vanaf eind april kunt lopen. Of de Sentiero delle 4 Valli, een 4-daagse tententrektocht, ook aan de westkant van het Comomeer. Wie hoogtevrees heeft, moet beslist niet aan de hier beschreven tocht beginnen, maar kan wel de twee 'noodplannen' doen. Wie geen al te lange afstanden wil afleggen, kan er beter een 4-daagse tocht van maken.

*In juni is er een explosie van bloemen.*





Op dag 2 kwamen we veel sneeuwvelden tegen.

### Route dag 1: Barzio (796 m) – Rifugio Buzzoni (1590 m)

T2 2.30 uur 800 m 0 m ja

## Onderweg

De eerste dag is het lekker lopen door een lieflijk groen bos- en alpenweidelandschap. De tweede dag loop je op smalle, uitzichtrijke paden die de berg-hellingen traverseren. Hier en daar een kabel als zekering op smalle gedeelten. Veel bloemen, alpenweiden, ruisende beken etc. Dag drie is niet alleen pittig qua afstand, maar ook qua paden. Veel uiterst smalle paden met diepe afgronden. Bovendien daal je zo'n 200 m aan kabels zeer steil af in een couloir (tussen de Lagi d. Deleguaccio Superiore en Inferiore, twee bergmeren). Vroeg in het jaar kunnen die kabels nog onder de sneeuw verstopt zitten. Het couloir is te steil om er onder zulke omstandigheden in af te dalen. Informeer tevoren goed of er nog sneeuw in het couloir ligt!

## Globale routebeschrijving

- Op de P bij het kabelbaanstation ten noorden van Barzio de jeepweg naar Piani di Bobbio nemen.
- Op de splitsing bij Baite di Nava links aanhouden, route 19 tot aan de hut. Loop niet via Piani di Bobbio, dat is een verschrikkelijke, walgelijk steile jeepweg waarop je het niet naar je zin zult hebben. Wij namen die weg helaas wel, maar ontdekten een jaar later wat we fout hadden gedaan.
- In mijn dagboek staat: *'Over een verschrikkelijke stenenweg, die op veel plaatsen iets verderop opnieuw gemaakt is zodat er steeds twee van die lelijke wegen lopen. Het is strompelen en daar kunnen de mooie akeleien en primula's niets aan veranderen. De stemming stijgt als we bij het kabelbaanstation op de talloze wegen de weg kwijtraken. Uiteindelijk vinden we het pad toch nog.'*

**Route dag 2:** Rifugio Buzzoni (1590 m) – Passo di Gandazzo (1660 m) – Passo del Toro (1935 m) – Bocchetta di Foppabona (1991 m) – Rifugio Grassi (1987 m) – Bocchetta di Vaghi di Sasso (2110 m) – Pian d. Parole (2124 m) – Bocchetta di Castel Reino (2138 m) – Bocchetta di Piazzocco (2252 m) – Rifugio Falc (2120 m) – kamperen vlak bij Bocchetta di Trona (2093 m).

T3 5 uur ca. 700 m ca. 400 m nee

## Onderweg

Dag twee wordt gekarakteriseerd door een magnifiek landschap en smalle paadjes die de helling traverseren. Er is onderweg water genoeg en om mooie uitzichten zit je ook niet verlegen. Het is ook de dag van de bergpassen, die in het Italiaans 'Passo' of 'Bocchetta' heten. Wat het verschil is? Geen idee. Vaststaat wel dat je twee passo's en vier bocchetta's oversteekt voordat je de tentharingen in de grond kunt prikken.

## Globale routebeschrijving

- In ongeveer een uur sta je op de Passo del Toro waar een waterpijpje uit de wand komt met drinkwater, en in ca. 2 uur ben je bij Rifugio Grassi. Fijn pad over een mooie grasrug, heerlijk lopen.
- Bij Grassi volg je het pad richting Lago di Sasso. Op de Bocchetta di Vaghi di Sasso stond in 2000 geen richtingbord: hier RD, het onderste pad nemen. Volgende splitsing, zo'n 20 min. verderop, LA de flank in (bord *Cardinale*, verschillende soorten markering). Af en toe een stukje kabel, smal pad.
- Op hoogte blijven in de rechter flank en rechts langs het meer, je blijft hoog, het meer ligt in de diepte. Voorbij het meer, op Alp Piazzocco bij een stenen hutje, kun je prima kamperen: vlak, plaats voor meerdere tenten, uit de wind en voldoende water. Fantastisch uitzichtpunt voor avond- en ochtendfoto's.
- Je kunt ook ca. 1,5 uur doorlopen en de tent opzetten voorbij het meer bij een stenen hutje, op Alp Piazzocco.



*Vanuit de tent hebben we een machtig uitzicht. Het Lago di Lugano glanst in de diepte en aan de overkant lonken de silhouetten van het Monte Rosamassief, de Matterhorn, de Strahlhorn en de Rimpfischhorn. Er kan niets op tegen een nacht onder de sterren, in totale eenzaamheid.*



**Route dag 3:** Bocchetta di Trona (2093 m) – Bocchetta di Colombana (2206 m) – Cima Fraina (2286 m) – Bocc. di Stavello (2201 m) – Monte Rotondo (2496 m) – Bocchetta di Taeggio (2248 m) – Pizzo Alto (2512 m) – Bocc. di Cortese (2345 m) – Premana (951 m), liften naar Barzio.

 T3  9 uur  745 m  1890 m  nee

## Onderweg

Dit is een hele lange dag, die je ook in tweeën zou kunnen hakken. Nu ook weer van die smalle paden én de moeilijkste passage: een ca. 200 m lang zeer steil couloir voorzien van kettingen. Het is onbegonnen werk om in dit couloir af te dalen als er nog sneeuw in ligt.

In mijn dagboek staat: *De Bocchetta di Stavello kan tot de mooiste plekken van de Alpen gereken worden. De Monte Rosa, de Matterhorn, de Mont Blanc en alles wat daartussenin zit is te zien. En als je achter de militaire huisjes omhoog loopt, de andere kant op en tussen de rotsen aan de overkant door gaat naar een soort verdedigingswerk, zie je de Monte della Disgrazia. Je kunt het topje op lopen, maar het hoeft niet.*

## Globale routebeschrijving

- Op de Bocchetta di Trona staan bordjes naar het hoge en het lage pad. Ca. 10 m afdalen en aanwijzing op een steen volgen (althans zo was het in 2000): Monte Legnone.
- Het pad dat op de flank blijft nemen en niet het duidelijkere, dalende pad. Het pad is smal, je moet tredzeker zijn en geen last hebben van hoogtevrees.

*Dag 2 is de dag van de passen Een van de vele paadjes die de grashellingen traverse ren. Er staan maar liefst 6 passo's en bocchetta's op het programma.*



*Het steile en rijkelijk van kettingen voorziene couloir op dag 3 is gevaarlijk als er sneeuw in ligt. Sterke armen vereist.*

- In ca. 1,5 uur sta je op een splitsing, iets bóven de Bocchetta di Larec.
- Over de kam door naar de Bocchetta di Colombana en vervolgens de Bocchetta di Stavello (hier is een pijpje aangebracht waar drinkwater uitkomt).
- Dit is een van de mooiste paden van de Alpen. Er staat niet voor niets een foto toestel op de kaart.
- Het voor de verandering makkelijke pad loopt over de Monte Rotondo, waar naar goede Italiaanse gewoonte een madonna op staat.
- Volg de Alta Via della Valsassina naar de 2 meren Lago di Deleguaggio Superiore en Inferiore. Boven de meertjes goed op de markering letten. Het pad loopt rechts van het eerste meer en dan ga je tussen meer 1 en 2 door naar een circa 200 m lang en heel steil couloir met kettingen. Sterke armen vereist.
- Bij de huisjes van Alp Deleguaggio is de aanduiding slecht: er gaat een pad naar links, licht omhoog en eentje links naar beneden, een soort trap, een prachtig aangelegd pad.
- In mijn dagboek staat: *We hebben schoon genoeg van het stijgen en kiezen voor het pad via de Lo di Taiee, Gianello en Zucco. Een wondermooi aangelegd pad door een wondermooie omgeving. Niet alleen de huisjes onderweg liggen er idyllisch bij, maar ook de bloemenweiden waar het zoemt van de insecten. Wat een soortenrijkdom. Fantastisch. We zijn om 7.15 uur vertrokken en om 18.30 uur lopen we Premana binnen. Wat een dag. Nu zien dat we een lift naar Barzio krijgen.*



## Praktische info

### Accommodatie

**Rifugio Buzzoni** (1590 m):  
 (00 39) 341 98 11 75 (hut);  
 348 582 79 75 (mobiel hutten-  
 waard);  
 info@rifugiobuzzoni.it;  
 http://rifugiobuzzoni.it.  
 Open: het hele jaar in de week-  
 ends. Dagelijks van 15/6 tot 15/9.

**Rifugio Grassi** (ca. 2000 m), reserve-  
 ren: (00 39) 348 852 27 84;  
 bortoletto.anna@libero.it;  
 info@rifugiograssi.it,  
 I: www.rifugiograssi.it  
 Open: hele jaar weekends.

Dagelijks van 15/6 tot 15/9.  
**Rifugio Falc** (2120 m),  
 reserveren: (00 39) 340 750 04 76;  
 info@falc.net  
 I: www.falc.net  
 Open: in de weekends van 15/5 tot  
 31/10.  
 Dagelijks van 12/6 tot 12/9.

### Sites

- <http://www.sentierodelleorobie.it/>  
Fantastische site met allerlei  
tochten.
- [www.rifugi.lombardia.it](http://www.rifugi.lombardia.it)
- [www.pieroweb.it](http://www.pieroweb.it)

